

QORTI TA' L-APPELL

**S.T.O. PRIM IMHALLEF
SILVIO CAMILLERI**

**ONOR. IMHALLEF
GEOFFREY VALENZIA**

**ONOR. IMHALLEF
GIANNINO CARUANA DEMAJO**

Seduta tat-28 ta' Gunju, 2012

Appell Civili Numru. 1429/1998/3

**Salvina mart Jesmond Mifsud f'isimha proprju u b'hala
kuratrici *ad litem* ta' uliedha minuri Rosmar, Roderick
u Elmar
versus
Jesmond Mifsud**

1. Dan huwa appell tal-attribi minn sentenza mogħtija mill-Qorti Ċivili, Sezzjoni Familja, fis-27 ta' Ottubru 2011 f'kawża dwar firda personali tal-miżżewġin. L-attribi qiegħda tappella mid-deċiżjoni tal-ewwel qorti dwar il-qsim tal-komunjoni tal-akkwisti u dwar il-manteniment.
2. L-attribi kienet talbet illi l-qorti:

- i. tiddikjara l-firda personali bejnha u l-konvenut għal raġunijiet li għalihom jaħti l-konvenut;
- ii. tafda l-kura u l-kustodja tal-ulied minuri f'idejn l-attriċi;
- iii. tiffissa ammont xieraq ta' manteniment għall-attriċi u għal uliedha;
- iv. tħoll il-komunjoni tal-akkwisti bejn l-attriċi u l-konvenut, tillikwidaha u taqsamha f'żewġ ishma b'mod li jiġu applikati kontra l-konvenut id-dispożizzjonijiet tal-art. 48 tal-Kodiċi Ċivili; u
- v. tawtorizza lill-attriċi li, flimkien mat-tliet uliedha u bl-esklużjoni tal-konvenut, tibqa' tgħix fid-dar matrimonjali.

3. Il-konvenut ma kienx wieġeb u baqa' kontumaċi.

4. Il-kawża kienet deċiża b'sentenza tat-28 ta' Jannar 2010 li, għal raġunijiet li jissemmew aktar 'il quddiem, tħassret minn din il-qorti b'sentenza tat-3 ta' Diċembru 2010. Billi, iżda, uħud mill-konsiderazzjonijiet u mill-konklużjonijiet magħmula fis-sentenza tat-3 ta' Diċembru 2010 reġgħu ġew adottati fis-sentenza tas-27 ta' Ottubru 2011, li minnha qiegħed isir dan l-appell, il-partijiet relevanti tas-sentenza sejr in jiġu hawn riprodotti:

«Illi mill-provi miġjuba l-qorti hija tal-fehma li l-konvivenza matrimonjali kienet saret insapporabbli għall-attriċi minħabba l-komportament aggressiv u abużiv da parti ta' żewġha fil-konfront tagħha, eżerċitat fuq bażi abitwali u ripetut u li jikkwalifika bħala 'sevizzi' u 'inġurji gravi' fit-termini tal-artikolu 40 [tal-Kodiċi Ċivili]. Min-naħa l-oħra, tosserva li l-allegazzjoni ta' adulterju, magħmula mill-attriċi, ma ġietx sodisfaċentement provata.

«Dan premess u kkunsidrat, il-qorti tikkonkludi li l-ewwel talba attriċi hija ġustifikata fil-fatt u fid-dritt, fit-termini tal-artikolu 40 tal-Kap.16.

«**Kura u Kustodja**

«Illi l-interessi tal-minuri Elmar, li illum għandu *circa* 14-il sena, jiddettaw li dan għandu jiġi fdat fil-kura u kustodja esklussiva ta' ommu l-attriċi, bid-dritt ta' aċċess liberu favur il-missier.

«**Manteniment**

«Illi permezz ta' digriet mogħti mill-allura Sekond'Awla tal-Qorti Ċivili fit-8 ta' Jannar 1998, il-konvenut li jaħdem bħala bennej, ġie ordnat iħallas lil-attriċi retta alimentarja

settimanali ta' Lm10 għaliha, u ta' Lm30 għat-tliet ulied, dak iż-żmien minuri.

«Sussegwentement dan id-digriet ġie emendat b'digriet ulterjuri mogħti minn din il-qorti fil-15 ta' Marzu 2007 li permezz tiegħu l-konvenut ġie ordnat li jħallas lill-attriċi Lm80 kull erba' ġimgħat bħala manteniment għaliha, u Lm50 kull erba' ġimgħat bħala manteniment għat-tifel minuri Elmar.

«*Manteniment Arretrat*

«Illi l-konvenut qatt ma ħallas dan il-manteniment lill-attriċi, tant li din kellha tiegħu passi kriminali; u kien fil-pendenza tal-proċeduri quddiem l-onorabbli Qorti tal-Appell Kriminali, u meta kien qed jiffaċċja pieni ta' detenzjoni, li l-konvenut, fi tliet kawżi separati, ħallas akkonti ta' Lm520, Lm320 u Lm260, b'kollox Lm1,100 ekwivalenti għal €2,563.

«Għalhekk il-konvenut għandu jagħti lill-attriċi bħala manteniment arretrat:

«[1] is-somma ta' €17,917.7 [Lm7,690], rappreżentanti manteniment għaliha mit-8 Jannar 1998 sat-28 Jannar 2010;

«[2] is-somma ta' €768.9 [Lm330], rappreżentanti manteniment għat-tifel Rosmar mit-8 Jannar 1998 sal-5 Settembru 1998;

«[3] is-somma ta' €885.40 [Lm3,800], rappreżentanti manteniment għat-tifel Roderick, mit-8 Jannar 1998 sat-30 April 2005;

«[4] is-somma ta' €15,366.35 [Lm6,595], rappreżentanti: €11,114.10 [Lm4,770] manteniment għat-tifel Elmar, mit-8 Jannar 1998 sal-15 Marzu 2007; u €4,252.25 [Lm1,825] mis-16 Marzu 2007 sat-28 Jannar 2010;

«Total ta' €42,906.95 [Lm18,415], minn liema ammont għandu jitnaqqas €2,563 [Lm1,100] l-ammont komplessiv fuq indikat tal-pagamenti magħmula mill-konvenut; b'hekk is-somma dovuta mill-konvenut lill-attriċi bħala manteniment arretrat għaliha u għal uliedhom tammonta għal €40,343.95 [Lm17,315].

«*Manteniment Futur*

«Illi f'nota, mhux ġuramentata, preżentata wara digriet mogħti minn din il-qorti fit-23 Jannar 2007, il-konvenut jgħid li hu jaqla' *circa* Lm3,000 fis-sena, iżda naqas milli jipproduċi provi dokumentali; min-naħa tagħha, l-attriċi

ppreżentat nota ġuramentata li fiha tindika s-somma ta' Lm1,000 bħala l-introjt annwali tagħha mill-impieg *part-time* li għandha.

«Ferm il-premess, il-qorti, tenut kont tal-fatt li l-konvenut jaħdem u għandu s-sengħa ta' bennej u jagħmel xogħol relatat mal-kostruzzjoni tal-bini, tenut kont tal-fatt li l-attriċi għandha impieg *part-time* li jirrendi introjt annwali baxx, tenut kont tal-età tal-attriċi li llum għandha *circa* 46 sena, u tenut ukoll kont tal-fatt li l-minuri llum għandu *circa* 14-il sena, il-qorti hi tal-fehma li l-manteniment lil għandu jhallas il-konvenut, bħala l-parti ta' tas-separazzjoni, lill-attriċi bħala manteniment għaliha jibqa' €46.60 [Lm20] fil-ġimgħa, u l-manteniment li għandu jhallas, *qua* ġenitur, għat-tifel Elmar jibqa' €29.12 [Lm12.50] fil-ġimgħa sakemm dan isir maġġorenni fil-12 Awissu 2013.

«Illi, *stante* li mill-proċess jirriżulta ċar li l-konvenut mhux ser iħallas dan il-manteniment volontarjament, il-qorti tikkunsidera opportun li tikkapitalizza dan il-manteniment *f' lump sum* li għandha tiġi dedotta minn sehem il-konvenut mill-komunjoni tal-akkwisti; b'hekk jiġi assikurat li dan l-obbligu tal-konvenut jiġi eżegwit.

«Konformament, il-qorti tordna li l-konvenut iħallas lill-attriċi [1] is-somma ta' €4,543.50 [Lm1,950] għas-saldu tal-manteniment tal-minuri Elmar; u [2] is-somma ta' €30,290 [Lm13,000] għas-saldu tal-manteniment dovut lill-attriċi għaliha. Fil-komputazzjoni ta' dan l-aħħar ammont, il-qorti ħadet in konsiderazzjoni l-fatt li din is-somma ser tingħata f'daqqa lill-attriċi li allura ser tibbenefika minnha fil-futur immedjat. Il-qorti tordna li mill-imsemmija ammonti jitnaqqsu l-pagamenti kollha, kontra debiti riċevuti, li l-konvenut jagħmel fil-frattemp.

«Għalhekk il-konvenut huwa ordnat li jagħti lill-attriċi s-somma globali ta' €75,177.45 [Lm32,265] rappreżentanti:

«[1] €40,343.95 [Lm17,315] manteniment arretrat;

«[2] €4,543.50 [Lm1,950] manteniment għat-tifel Elmar; u

«[3] €30,290 [Lm13,000] manteniment futur għall-attriċi.

«Komunjoni ta' l-Akkwisti

«Illi mill-provi jirriżulta li din tikkonsisti fis-segweni proprjetà:

«[A] Id-dar matrimonjali,

«[B] Uħud mill-mobbli fl-istess fond,

«[C] Vetturi [4],

«[D] Għodod u armar [ta' bennej],

«[E] Kumpens mis-soċjetà assikuratriċi tal-vettura *Daewoo* numru BAH 694,

«[F] L-inkwilinat ta' tliet *garages*.

«Illi, filwaqt li fil-preżent l-attriċi għandha fil-pussess tagħha l-oġġetti taħt il-partiti [A] u [B], il-konvenut għandu pussess tal-kumplement, salv il-kumpens indikat fil-partita [E] li għad irid jithallas.

«[A] Id-dar matrimonjali u l-garaxxijiet annessi magħha – din giet valutata mill-perit ġudizzjarju fl-ammont ta' €150,000 [Lm107,296.13]¹. Il-qorti tordna li dan il-fond jinbigħ fuq is-suq ħieles fi żmien sena għall-prezz mhux inferjuri għall-imsemmi ammont, u, fin-nuqqas, jinbigħ *bis-sub hasta* bl-istess kondizzjoni.

«Illi r-rikavat jinqasam f'żewġ porzjonijiet ugwali sabiex waħda tingħata lill-attriċi, u l-oħra, wara li jitnaqqas minnha l-imsemmi ammont ta' €75,177.45 [Lm32,267] li għandu jithallas lill-attriċi, tingħata lill-konvenut.

«Illi fil-frattemp l-attriċi qed tiġi awtorizzata tibqa' tabita fl-imsemmi fond; iżda għeluq sentejn mill-lum, jew fid-data li fiha jsir il-bejgħ, liema jiġi l-ewwel, l-attriċi permezz ta' dan il-ġudizzju qed tiġi ordnata tivvaka l-istess fond.

«[B] Is-sehem tal-konvenut mill-effetti mobbli tal-komunjoni, li jeżistu fl-imsemmi fond, qed jiġi assenjat kollu lill-attriċi;

«[Ċ] Illi dawn il-vetturi, li jinsabu elenkati f'lista esebita a *fol.* 92 u 93 tal-proċess ... huma kollha fuq isem il-konvenut, iżda huma tal-komunjoni tal-akkwisti. Il-qorti qed tassenja lill-konvenut is-sehem tal-attriċi f'dawn il-vetturi, filwaqt li tordna li l-konvenut iħallas nofs il-valur tagħhom lill-istess attriċi.

«Illi, *stante* li ma nġabux provi dwar il-valur tal-vetturi, il-qorti, in mankanza ta' valuri akkordati, tinnomina lil Joseph Zammit bħala espert tekniku biex jagħmel stima tal-istess, a spejjeż taż-żewġ partijiet.

«[D] Is-sehem tal-attriċi fl-għodod u armar tal-konvenut qed jiġi assenjat lill-istess konvenut, b'mod li dawn ikunu jappartjenu lilu fl-intier tagħhom.

¹ Fil-fatt il-perit tekniku kien tal-fehma illi d-dar tiswa mitejn u hamsin elf euro (€250,000) fis-suq – *fol.* 345 tal-proċess tal-ewwel qorti.

«[E] Il-kumpens dovut fuq il-vettura *Daewoo* BAH 694 għandu jingħata kollu lill-attriċi, li permezz ta' dan il-ġudizzju hi awtorizzata tirċevi l-istess kumpens;

«[F] L-inkwilinat tat-tliet garaxxijiet għandu jibqa' fl-intier tiegħu fuq il-konvenut;

«Kull parti għandha tkun unikament responsabbli għad-debiti magħmula minnha ad insaputa tal-parti l-oħra.

«Illi rigward il-*crane* [*Coles*] li l-attriċi tgħid li l-konvenut kien xtara fiż-żwieg mingħand is-soċjetà *Roc-a-go* ta' Bir id-Deheb, il-qorti tosserva li ma ngabux provi sodisfaċenti dwar l-eżistenza tagħha; u, *nonostante* li fin-nota ta' sottomissjonijiet tagħha l-attriċi tgħid li din għandha n-numru FZN 456 – Dok.SMA1 sa SMA3 – dawn ma jirriżultawx mill-provi.

«**Decide**

«Għal dawn il-motivi tiddeċiedi billi:

«[1] tilqa' l-ewwel talba, u tippronunzja s-separazzjoni personali bejn il-partijiet, bi ħtija unika tal-konvenut;

«[2] tilqa' t-tieni talba, limitament, u kif fuq stabbilit u ordnat fis-sezzjoni intestata 'Kura u Kustodja';

«[3] tilqa' t-tielet talba fis-sens fuq stabbilit u ordnat fis-sezzjoni intestata 'Manteniment';

«[4] tilqa' ir-raba' talba, u tordna x-xoljiment tal-komunjoni tal-akkwisti b'effett mill-1 ta' Lulju 1998, u tillikwidaha u tassenjaha fis-sens fuq stabbilit u ordnat fis-sezzjoni intestata 'Komunjoni tal-Akkwisti';

«[5] tilqa' il-ħames talba limitament u fis-sens fuq deċiż fis-sezzjoni intestata 'Komunjoni tal-Akkwisti'.

«L-ispejjeż kollha jiġu sopportati mill-konvenut.»

5. Din is-sentenza, kif ingħad fuq, ġiet imħassra minn din il-qorti billi dokumenti rilevanti li kellhom ikunu fl-atti madankollu ma kinux fil-proċess u għalhekk ma kinux disponibbli għall-ewwel qorti meta tat is-sentenza. L-atti ntbagħtu lura lill-ewwel qorti li mbagħad qatgħet il-kawża bis-sentenza appellata, li fiha kompliet għamlet dawn il-konsiderazzjonijiet:

«... in sostanza dan il-ġudizzju huwa limitat għar-riżoluzzjoni tal-vertenza dwar l-eżistenza *o meno* tal-adulterju da parti tal-konvenut.

«Illi din il-qorti, wara li reġgħet rat l-atti, u fid-dawl tal-kontenut [tar-rapport tal-ħaddiema soċjali] hija tal-fehma li l-adulterju da parti tal-konvenut jirriżulta provat, kemm

għax dan kien ġie ammess minnu fl-udjenza tal-20 ta' Ottubru 2005 quddiem din il-qorti, diversament presjeduta, kif ukoll għax ir-relazzjoni adulteruża kienet ġiet mistqarra mill-ħabiba tiegħu ... lill-ħaddiema soċjali, fl-imsemmi rapport.

«Il-qorti tosserva li fl-udjenza tal-20 ta' Ottubru 2005 il-konvenut irreġistra s-segwenti verbal: “Il-konvenut jindika li qed jgħix ġo *Dwejra*, Triq ix-Xwieki, l-Iklin, u li ilu jgħix f'dan il-post ma' [l-ħabiba tiegħu] għal dawn l-aħħar xahrejn”.

«Illi fl-imsemmi rapport [il-ħabiba tal-konvenut] stqarret mal-ħaddiema soċjali li hi għandha relazzjoni ma' Jesmond Mifsud, u li din ir-relazzjoni bdiet f'Lulju 2005.

«Ferm il-premess, il-qorti tosserva li minn dawn il-provi jirriżulta li, fil-mori tal-proċeduri odjerni, u *cioè* seba' snin wara li bdew l-istess proċeduri, il-konvenut dahal f'relazzjoni adulteruża ma' [l-ħabiba tiegħu], liema fatt għandu jwassal *ex lege* kontra l-istess konvenut għas-sanzjonijiet kontemplati fl-artikolu 48(1) tal-Kapitlu 16.

«Mill-banda l-oħra, il-qorti tosserva li dan l-adulterju, li seħħ seba' snin wara li nfeŧħu l-proċeduri, ma kienx il-kawża primarja li wassal għas-separazzjoni personali bejn il-partijiet, iżda huwa fattur li kompla jirrendi l-ksur taż-żwieġ tiegħu mal-attriċi irrimedjabbli.

«Illi rigward il-pretensjoni attriċi li din il-qorti tassenjalha s-sehem tal-konvenut mid-dar matrimonjali, il-qorti hi tal-fehma li din il-pretensjoni la hija legali u lanqas ġusta fiċ-ċirkostanzi, *in vista* tas-segwenti osservazzjonijiet:

«[1] li l-fond *de quo* jappartjeni bil-liġi liż-żewġ partijiet, u parti tista' titlef sehemha mill-komunjoni tal-akkwisti, biss skond it-termini tal-artikolu 48(1)(ċ) tal-Kapitlu 16, liema artikolu mhux applikabbli f'dan il-każ;

«[2] li l-adulterju tal-konvenut seħħ ħafna żmien wara s-separazzjoni *de facto*, u żgur mhux il-kawża primarja tas-separazzjoni;

«[3] li din hija l-unika proprjetà li għandhom il-partijiet, li għandha valur sostanzjali, u li tappartjeni lilhom b'mod ugwali, u għalhekk ma jkunx ġust li parti ma titħallix tibbenefika mis-sehem tagħha f'din il-proprjetà.

«Għaldaqstant, filwaqt li mas-sentenza [tat-28 ta' Jannar 2010] żżid li l-konvenut huwa wkoll ħati ta' adulterju, u li japplika fil-konfront tiegħu d-dispost tal-artikolu 48(1)(a),

(b) u (d) tal-Kapitlu 16, taddotta fl-intier tagħhom il-konsiderazzjonijiet magħmula u l-konklużjonijiet raġġunti fl-istess sentenza.

«**Decide**

«Għal dawn il-motivi tiddeċiedi billi:

«[1] tilqa' l-ewwel talba, u tippronunzja s-separazzjoni personali bejn il-partijiet, bi ħtija unika tal-konvenut;

«[2] tilqa' t-tieni talba, limitatament, u kif stabbilit fis-sentenza [tat-28 ta' Jannar 2010] u ordnat fis-sezzjoni intestata 'Kura u Kustodja;

«[3] tilqa' t-tielet talba fis-sens u kif stabbilit u ordnat fis-sentenza [tat-28 ta' Jannar 2010], fis-sezzjoni intestata 'Manteniment';

«[4] tilqa' ir-raba' talba, u tordna x-xoljiment tal-komunjoni tal-akkwisti b'effett mill-1 ta' Lulju 1998, u tillikwidaha u tassenjaha fis-sens fuq stabbilit u ordnat fis-sezzjoni intestata 'Komunjoni tal-Akkwisti' fis-sentenza [tat-28 ta' Jannar 2010], filwaqt li tapplika fil-konfront tal-konvenut id-dispost tal-artikolu 48(1)(a), (b) u (d) tal-Kap.16;

«[5] tilqa' l-ħames talba limitatament, u fis-sens deċiż fis-sezzjoni 'Komunjoni tal-Akkwisti' fis-sentenza [tat-28 ta' Jannar 2010].

«L-ispejjeż kollha jkunu a kariku tal-konvenut.»

6. L-attriċi appellat dwar il-qsim tal-komunjoni tal-akkwisti u dwar il-manteniment. Il-konvenut ma wegibx għall-appell.

7. L-aggravju tal-attriċi dwar il-komunjoni tal-akkwisti huwa illi d-dar matrimonjali kellha tiġi assenjata lilha, mhux bis-saħħa tal-art. 48(1)(ċ) li qatt ma kien invokat mill-attriċi, iżda għax sehem il-konvenut mid-dar kellu jiġi paċjut (i) ma' sehem l-attriċi fi proprjetà oħra tal-komunjoni u (ii) mal-manteniment maħdum b'rata ogħla minn dik mogħtija mill-ewwel qorti.

8. Il-proprjetà l-oħra illi l-attriċi trid illi tiġi assenjata lill-konvenut bħala sehemu mill-komunjoni u paċjuta ma' sehemu fid-dar tikkonsisti fl-erba' vetturi illi l-ewwel qorti ordnat li jiġu assenjati lill-konvenut b'dan li jhallas nofs il-valur tagħhom fuq stima ta' espert tekniku, għodod tas-sengħa ta' bennej, u *crane* tal-marka *Coles*. L-ewwel qorti kienet tal-fehma illi "ma ngabux provi sodisfaċenti dwar l-eżistenza" ta' dan il-*crane* iżda l-attriċi tgħid illi din il-prova

saret bix-xiehda tagħha tal-31 ta' Jannar 2000², meta qalet li dan il-*crane* il-konvenut kien kisbu mingħand *Roc-a-go* ta' Bir id-Deheb, u bil-*local bill schedules* esebiti fit-2 ta' April 2003³, li huma sejñiet mill-bank biex jitħallsu kambjalijiet.

9. Fil-fehma tal-qorti dawn il-*local bill schedules* ma jagħmlux prova għax juru biss illi l-konvenut kellu jħallas xi kambjalijiet, iżda ma jurux għal xiex inħarġu dawn il-kambjalijiet. Ukoll, ix-xiehda tal-attriċi ma hijiex l-aħjar prova: kien imissha nġiebet ix-xiehda tal-awtorità responsabbli għar-reġistrazzjoni tal-*crane* jew, għallinqas, tar-rappreżentanti ta' *Roc-a-go* biex jixhdu dwar il-bejgħ.

10. Dan ma jfissirx li ma għandhiex issir it-tpaċija li trid l-attriċi flok il-bejgħ tal-proprjetà u l-qsim tar-rikavat wara l-ħlas tad-djun, iżda dan jista' jsir biss wara li nkunu rajna jekk il-valur ta' dak li jiġi assenjat lill-konvenut u dak li għandu jagħti lill-attriċi jiswiex bejn wieħed u ieħor daqs sehemu mid-dar – ħaġa li narawha wara li nkunu rajna għandux jintlaqa' l-aggravju dwar il-manteniment – iżda l-valur tal-*crane* ma għandux jitqies bħala parti mis-sehem tal-konvenut.

11. L-aggravju dwar il-manteniment essenzjalment huwa illi l-ewwel qorti ma bidlet xejn mir-rati ta' manteniment iffissati ħames snin qabel meta l-ispejjeż tal-ħajja dejjem jogħlew.

12. Dan huwa minnu, iżda li trid tara hu jekk ir-rati ta' manteniment humiex biżżejjed għaž-żminijiet tallum. L-ewwel qorti ordnat illi l-manteniment għall-attriċi jkun ta' sitta u erbgħin euro u sittin ċenteżmu (€46.60) fil-gimġha, waqt illi l-manteniment għall-minuri Elmar ikun ta' disgħa u għoxrin euro u tnax-il ċenteżmu (€29.12) fil-gimġha.

13. Għalkemm din il-qorti b'riluttanza kbira tasal biex tibdel id-deċiżjoni tal-ewwel qorti f'materja bħal din, ma tistax ma tgħidx illi għaž-żminijiet tallum u għall-ħtiġijiet tal-ħajja tallum dawn ir-rati huma baxxi u bilkemm jippermettu lill-attriċi tgħix ħajja moderatament komda kif jixraq. Wara kollox, jekk il-konvenut jippermetti lilu nnifsu l-lussu li joħloq *household* ġdida ma' mara oħra, ma jistax jistenna

² Fol. 84 tal-proċess tal-ewwel qorti.

³ Foll. 200 et seqq.

li martu tgħix fil-bżonn u tiċċaħħad minn kumditajiet li saru bżonnijiet fil-ħajja tallum.

14. Il-qorti għalhekk tvarja l-manteniment għall-attriċi billi żżidu għal sebgħin euro (€70) fil-ġimgħa. Il-manteniment għal Elmar, li fadallu ftit aktar minn sena biss biex isir maġġorenni, għandu jibqa' kif inhu.

15. L-attriċi tilmenta wkoll għax l-ewwel qorti ikkapitalizzat il-manteniment għall-ġejjieni billi ordnat illi titħallas bil-quddiem somma daqs il-manteniment ta' tnax-il sena u nofs biss.

16. L-attriċi illum għandha disgħa u erbgħin (49) sena, u għalhekk, meta tqis ukoll li sejra tieħu l-benefiċċju tal-ħlas bil-quddiem tal-manteniment għall-ġejjieni, hija koperta sakemm ikollha ftit aktar minn tnejn u sittin (62) sena. Dan ovvjament ma hux biżżejjed. Ta' dik l-età l-attriċi tkun waslet biex tieħu l-pensjoni iżda, għalkemm id-dħul jiżdied xi ftit, il-bżonnijiet jiżdiedu wkoll. Fiċ-ċirkostanzi, il-qorti hija tal-fehma illi jkun aktar xieraq illi l-*multiplier* ikun ta' sittax (16) – *i.e.* sakemm l-attriċi jkollha ħamsa u sittin (65) sena – flok ta' tnax u nofs (12½), bla ħsara għall-jedd li jista' jkollha l-attriċi illi, hekk kif tagħlaq il-ħamsa u sittin (65) sena, terġa' tfittex lill-konvenut għall-manteniment jekk ikun il-każ.

17. Il-manteniment għall-ġejjieni għall-attriċi għalhekk għandu jiżdied minn tletin elf, mitejn u disgħin euro (€30,290) għal tmienja u ħamsin elf, mitejn u erbgħin euro (€58,240)⁴.

18. Mela l-konvenut għandu jagħti lill-attriċi:

manteniment b'lura: €40,342.95

manteniment għal Elmar sakemm isir maġġorenni:€
4,543.50

manteniment għall-attriċi għall-ġejjieni: €58,240.00

B'kollox: €103,126.45

19. Dan it-total għandu jitnaqqas biex jagħmel tajjeb għall-fatt illi l-attriċi sejra tieħu l-benefiċċju tal-ħlas minn issa tal-manteniment tal-ġejjieni iżda għandu wkoll jiżdied il-valur ta' erba' vetturi – li issa ma jistgħux jiġu stmati għax il-konvenut iddispona minnhom – u l-valur tal-għodod u tal-kirjiet tal-*garages* li sejrjn jiġu assenjati lill-konvenut. Meta tqis dan kollu l-valur ta' sehem il-

⁴ €70 × 52 ġimgħa × 16 sena = €58,240.

konvenut jiġi qrib ħafna ta' mija u ħamsa u għoxrin elf euro (€125,000), li huwa l-valur mogħti mill-espert tekniku għan-nofs tiegħu tad-dar matrimonjali. Fiċ-ċirkostanzi, għalhekk, jagħmel sens illi d-dar matrimonjali tiġi assenjata lill-attriċi bi tpaċija flok tinbiġħ.

20. Għal dawn ir-raġunijiet il-qorti tirriforma s-sentenza appellata billi tħassarha fejn illikwidat il-manteniment għall-attriċi għall-ġejjieni fis-somma ta' tletin elf, mitejn u disgħin euro (€30,290) u, minflok, tillikwidaha fis-somma ta' tmienja u ħamsin elf, mitejn u erbgħin euro (€58,240), bla ħsara għall-jedd li jista' jkollha l-attriċi illi, hekk kif tagħlaq il-ħamsa u sittin (65) sena, terġa' tfittex lill-konvenut għall-manteniment jekk ikun il-każ. Tħassarha wkoll fejn ordnat illi tinbiġħ id-dar matrimonjali u r-rikavat jinqasam bin-nofs wara li l-konvenut iħallas dak li għandu jagħti lill-attriċi, u, minflok, tordna illi d-dar matrimonjali tiġi assenjata kollha lill-attriċi b'dan illi s-sehem li kien tal-konvenut jiġi paċjut mal-valur tal-assi li ġew assenjati lill-konvenut u ma' dak li għandu jagħti lill-attriċi b'titolu ta' manteniment. Tikkonferma s-sentenza appellata fil-bqija u tikkundanna lill-konvenut iħallas l-ispejjeż ġudizzjarji kollha.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----